

Normenkader 2024 gemeente Leeuwarden

Het normenkader is onderdeel van de afspraken over rechtmatigheid tussen gemeenteraad en college. Het kader, beperkt tot de wettelijk verplichte onderdelen, wordt elk jaar door de gemeenteraad vastgesteld (artikel 10 lid 2 [Financiële verordening gemeente Leeuwarden 2023](#)). In het overzicht is de uitkomst opgenomen van de inventarisatie van de voor het boekjaar 2024 relevante wet- en regelgeving voor (de rechtmatigheidsverantwoording in) de jaarrekening van gemeenete Leeuwarden, zowel extern (Europees, nationaal, provinciaal) als intern (gemeenteraad).

De werkwijze bij deze inventarisatie is net als vorig jaar als volgt geweest:

- De hoofdtaak van het actualiseren ligt bij de gemeentelijke juristen, daarbij voor 2024 nog deels ondersteund vanuit de interne auditfunctie. De afspraak is dit voor 2025 volledig bij de juridische functie neer te leggen. We willen dat de auditfunctie een onafhankelijke positie behoudt waar zij de rechtmatigheid namens het college controleert. Het opstellen van het normenkader past daar niet bij. Met de nu gekozen werkwijze van het actualiseren door hoofdzakelijk de gemeentelijke juristen is deze taak neergelegd bij de professionals waar de benodigde kennis aanwezig is om deze lijst op voldoende kwaliteitsniveau op te stellen, en zullen alle belangrijke zaken erin moeten staan.
- Waar het gaat om de vereiste inhoud, is er voor gekozen het normenkader te beperken tot alleen zaken die financiële rechtmatigheid betreffen. Meer uitleg bij deze keuze is opgenomen op de volgende pagina.

Waar het de actualisatie van het kader betreft, is het belangrijk de inherente beperkingen te erkennen en te benoemen die gepaard gaan met het opstellen van de lijst. Het is vrijwel onmogelijk om de lijst 100% juist en volledig te maken, ook niet als daar veel extra inspanningen voor zouden worden gedaan. Zie voor meer toelichting onderstaand kader.

Bij de (vereiste) juistheid en volledigheid van de lijst is een aantal kanttekeningen te maken:

- wet- en regelgeving verandert continu, waardoor het lastig is gebleken het normenkader volledig en juist op te stellen;
- het bijwerken van de lijst is erg bewerkelijk omdat informatie uit allerlei bronnen moet komen en beoordeeld moet worden op relevantie;
- de lijst betreft altijd een momentopname, waarbij de mogelijkheid volledig te zijn, afhankelijk is van het moment in het jaar van opstellen;
- het al dan niet opnemen van wet- en regelgeving in de lijst verandert niets aan de geldigheid daarvan.

In de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV is een aantal wetten en regelingen genoemd die we niet in de lijst met wet- en regelgeving opnemen, omdat deze alleen indirect effect kunnen hebben op de financiële rechtmatigheid, deze noemen we hier voor de volledigheid nog wel, het betreft:

- Wet financiering decentrale overheden (Fido) en onderliggende regelingen in de vorm van Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, Uitvoeringsregel financiering decentrale overheden (Ufdo) en Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo); en
- Wet Markt en Overheid.

Uitleg bij normenkader

Wat is het normenkader?	Het normenkader is een door de raad vast te stellen set aan regelgeving waaraan in het kader van de rechtmatigheid moet worden voldaan. Daarbij gaat het zowel om Europese regelgeving en wettelijke bepalingen als eigen regelgeving, zoals verordeningen vastgesteld door de raad. Het college is primair verantwoordelijk voor de naleving en moet dus permanent inzicht hebben in de van toepassing zijnde relevante wet- en regelgeving.
Wat zijn de wettelijk verplichte onderdelen?	Voor het normenkader zijn bij de wettelijke bepalingen alleen de <u>financiële beheershandelingen</u> van belang, zoals Europese aanbestedingsrichtlijnen, en niet de wettelijke bepalingen rond bijvoorbeeld naleving van privacyregels. Uiteraard moet de gemeente deze regels ook naleven, maar bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording spelen deze geen rol. Voor verordeningen geldt dat alle gemeentelijke verordeningen voor zover deze bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen onderdeel uitmaken van het normenkader. Ook andere besluiten van de raad met een kaderstellend karakter en die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen, zijn een verplicht onderdeel van het normenkader (begroting, raadsbesluiten over investeringsvoorstellen, beleidsnota's). Collegebesluiten zijn alleen verplicht in het normenkader als verantwoording daarover verplicht is op basis van hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen.
Welke reikwijdte kiezen wij voor de actualisatie?	De organisatie houdt een lijst met relevante wet- en regelgeving bij. Voor de periodieke actualisatie hiervan door de gemeentelijke juristen willen we steeds alle wet- en regelgeving intern en extern in beeld krijgen, waar sprake is van financiële beheershandelingen. Dus ook de (onder)mandaten, subsidieregelingen, beleidsregels, richtlijnen e.d. die door college, gemeentesecretaris of een gemandateerde ambtenaar zijn vastgesteld. Dit omdat deze groep regels als geheel relevant is voor de rechtmatigheidscontrole. Deze (totaal)lijst is dus uitgebreider dan het Normenkader, waar alleen de wettelijk verplichte onderdelen in opgenomen worden (zoals hierboven toegelicht).
Wat zijn financiële beheershandelingen?	Handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen die als baten en lasten en/of balansmutaties in de jaarrekening dienen te worden verantwoord.
Overige toelichtingen	• Wet- en regelgeving die niet meer van toepassing is in het boekjaar laten we in principe weg uit het normenkader, ongeacht of er nog daaraan gerelateerde transacties in de jaarrekening verantwoord worden (bv. afrekeningen, nagekomen betalingen, etc.). • Bij de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2023 is er eerst voor gekozen om het normenkader jaarlijks opnieuw op- en vast te stellen. Dit principe is ook voor 2024 toegepast.

Normenkader 2024

In het algemeen is de gemeente gebonden aan een formeel staatsrechtelijk juridisch kader, dat begint met de Grondwet. Daarnaast zijn Gemeentewet, Algemene wet bestuursrecht (t.a.v. de bestuursorganen) en Burgerlijk Wetboek (t.a.v. de rechtspersoon) bij alle gemeentelijke handelingen (al dan niet in combinatie) van toepassing. Deze wetten komen daarom niet voor in het overzicht, maar maken wel deel uit van het normenkader.

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
Belastingen	Belastingen	Intern	Raad	Verordening begraafrechten Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening havengelden pleziervaart en beroepsvaart Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening hondenbelasting Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening onroerendezaakbelastingen Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening parkeerbelastingen Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening precariobelasting Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening Riool- en Waterzorgheffing Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening toeristenbelasting Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening veergelden pont de Burd Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening vergoeding commissieleden gemeente Leeuwarden 2024	nieuw
				Verordening watertoeristenbelasting Leeuwarden 2024	nieuw
		Extern	nvt (extern)	Wet waardering onroerende zaken	
Concern	<geen VIC-proces>	Intern	Raad	Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Leeuwarden 2023	nieuw
	Financieel beheer	Extern	nvt (extern)	Europese staatssteunregels	
				Wet terugvordering staatssteun	
Fysiek	<geen VIC-proces>	Intern	Raad	Verordening nadeelcompensatie gemeente Leeuwarden	nieuw
		Extern	nvt (extern)	Besluit Woningbouwimpuls 2020	nieuw
				Regeling houdende regels met betrekking tot de verstrekking van een specifieke uitkering aan gemeenten ten behoeve van de verduurzaming van slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	nieuw
				Regeling kansrijke wijk	nieuw
				Regeling reductie energiegebruik woningen	
				Regeling specifieke uitkering Circulaire Ambachtscentra	

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
				Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	
				Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	
				Regeling specifieke uitkering reductie energiegebruik	
				Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	nieuw
				Regeling specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	nieuw
				Regeling verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten voor de derde ronde proeftuinen van het programma aardgasvrije wijken	
				Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027	
				Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	nieuw
				Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	
				Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen intelligente verkeersregelininstallaties	nieuw
				Tijdelijke regeling uitkering bodem 2024–2030	nieuw
				Tijdelijke stimuleringsregeling doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2021	
	Begraafrechten	Intern	Raad	Verordening gemeentelijke begraafplaatsen Leeuwarden 2018	
	Belastingen	Intern	Raad	Verordening afvalstoffenheffing Leeuwarden 2024	nieuw
	Grondexploitatie	Intern	Raad	Bouwverordening gemeente Leeuwarden	
				Nota gronduitgifte- en prijsbeleid	nieuw
	Huren en pachten	Intern	Raad	Algemene Erfpachtsbepalingen Leeuwarden 1965	
				Algemene Erfpachtsbepalingen Leeuwarden 1982	
				Erfpachtsbepalingen 1917	
	Overige opbrengsten	Extern	nvt (extern)	Besluit BDU Verkeer en Vervoer	
				Omgevingswet	nieuw
				Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	
				Tijdelijke stimuleringsregeling veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2020	
				Wet BDU Verkeer en Vervoer	
	Parkeren	Intern	Raad	Kostenbesluit naheffingsaanslag parkeerbelastingen Leeuwarden 2014	
	Treasury	Intern	Raad	Verordening Verzilverlening gemeente Leeuwarden	
	Voorzieningen	Intern	Raad	Kadernota beheer en onderhoud kapitaalgoederen	
				Nota reserves en voorzieningen gemeente Leeuwarden 2023	
				Programma Water en Riolerings 2023 - 2027	

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
	MVA/Investerings /projecten	Intern	Raad	Notitie Vastgoed 2020	
				Percentageverordening kunst in de openbare ruimte gemeente Leeuwarden 2014	
Publieke Dienstverlening	Secretarieleges	Extern	nvt (extern)	Reglement rijbewijzen	
				Wet rechten burgerlijke stand	
Sociaal	<geen VIC-proces>	Intern	Raad	Verordening Sociaal Medische Indicatie Kinderopvang 2023 gemeente Leeuwarden	
				Verordening vestigen uitsluitend recht collectieve zorgverzekering minima Leeuwarden 2024 en 2025	nieuw
				Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Leeuwarden 2018	
		Extern	nvt (extern)	Algemene subsidieverordening provincie Fryslân 2022	nieuw
				Besluit inburgering 2021	nieuw
				Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidie toekomstbestendige lokale bibliotheekvoorzieningen	nieuw
				Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	
				Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19-gerelateerde onderwijsvertragingen	
				Regeling specifieke uitkering kwijtschelding schulden SZW in verband met de hersteloperatie toeslagen	
				Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursport-verenigingen	nieuw
				Regeling specifieke uitkering onderwijsroute	
				Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp	
				Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026	
				Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024–2025	nieuw
				Regeling specifieke uitkering tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	
				Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	
				Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	
				Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen	
	BBZ/IOAZ	Extern	nvt (extern)	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004	
				Besluit SUWI	
				Regeling SUWI	

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
				Regeling vaststelling grondslagen IOAZ	
				Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	
				Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving	
				Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	
				Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen	
	Leerlingenvervoer	Intern	Raad	Verordening leerlingenvervoer gemeente Leeuwarden 2018	
	Overige opbrengsten	Extern	nvt (extern)	Algemene subsidieverordening provincie Fryslân 2013	
	Overige regelingen SD	Extern	nvt (extern)	Besluit gemeentelijke schuldhelpverlening	
				Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten	
				Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	
				Regeling heroïnebehandeling	
				Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024	
				Wet educatie en beroepsonderwijs	
	PW/IOAW	Intern	Raad	Participatieverordening gemeente Leeuwarden 2023	
				Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Leeuwarden 2015	
				Verordening Toezicht en Handhaving Kwaliteit Wmo en Participatie 2021 gemeente Leeuwarden	
				Verordening vestigen uitsluitend recht voorziening Beschut Werk Participatiewet 2020	
		Extern	nvt (extern)	Besluit Participatiewet	
				Besluit SUWI	
				Besluit taaltoets participatiewet	
				Participatiewet	
				Regeling loonkostensubsidie Participatiewet 2021	
				Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ	
				Regeling SUWI	
				Regeling vermogenswaardering Ioaz	
				Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	
				Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen	

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
	PW/IOAW + IOAZ	Intern	Raad	Handhavingsverordening participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Leeuwarden 2015	
				Maatregelenverordening participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Leeuwarden 2015	
	Subsidieverstreking	Intern	Raad	Algemene Subsidieverordening gemeente Leeuwarden 2018	
	Wmo / Jeugd	Intern	Raad	Verordening Toezicht en Handhaving Kwaliteit Wmo en Participatie 2021 gemeente Leeuwarden	
				Verordening Wmo 2022 gemeente Leeuwarden	
		Extern	nvt (extern)	Jeugdwet	
				Uitvoeringsbesluit Wmo 2015	
				Wet maatschappelijke ondersteuning 2015	
	WSW	Extern	nvt (extern)	Besluit uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken	
				Wet sociale werkvoorziening	
	MVA/Investerings /projecten	Extern	nvt (extern)	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	
	Wmo/Jeugd	Intern	Raad	Verordening Jeugdhulp 2024 gemeente Leeuwarden	nieuw
SSC	<geen VIC-proces>	Intern	Raad	Verordening Presentiegelden Verkiezingen	
		Extern	nvt (extern)	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	
				Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	nieuw
				Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	
				Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	
				Tijdelijk besluit specifieke uitkering verbetering digitale dienstverlening	
	Aanbestedingen	Extern	nvt (extern)	Aanbestedingswet	
				Europese aanbestedingsrichtlijnen	
	Financieel beheer	Intern	Raad	Financiële verordening gemeente Leeuwarden 2023	
		Extern	nvt (extern)	Besluit begroting en verantwoording	
	Personeel	Intern	Raad	Verordening presentiegeld aan leden van stembureaus	
				Verordening rechtspositie raadsleden 2020	
		Extern	nvt (extern)	Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers	

Domein	VIC-proces	Extern/ Intern	Bestuurs- orgaan	Wet- en regelgeving	Nieuw in normenkader
				Ambtenarenwet 2017	
				Beleidsregels WNT 2023	
				Burgerlijk Wetboek boek 7 arbeidsovereenkomsten	
				CAO Gemeenten	
				CAO WSW	
				Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers	
				Regeling Controleprotocol WNT 2021	
				Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers	
				Sociale verzekeringswetten	
				Uitvoeringsbesluit Ambtenarenwet 2017	
				Wet normering bezoldiging topfunctionaris	
	Rijksbelastingen	Extern	nvt (extern)	Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen	
				Wet op de omzetbelasting	
				Wet op het BTW-compensatiefonds	
Veiligheid	<geen VIC-proces>	Intern	Raad	Legesverordening Leeuwarden 2024	nieuw
		Extern	nvt (extern)	Regeling specifieke uitkering voorkomen georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit	
Financieel beheer	Financieel beheer	Intern	Raad	Financiële verordening gemeente Leeuwarden 2023	nieuw
				Nota reserves en voorzieningen gemeente Leeuwarden 2023	nieuw